

מאת: תמי פרת
צילום: יהונתן רשליין

1. הדירה משלבת סגנונות שונים ובעיקר מיזוג בין אופנות עכשוויות לריהוט עתיק. כאן, פינה בחלל האירוח - אוסף אופליניים כחולים על רקע פורטרט מהאסכולה האמריקאית הריאליסטית, ריהוט איטלקי מודרני, לצד פריטים צרפתיים מסוגניים.

2. מבט מחלל האירוח אל פינת האוכל. על הקיר משמאל עבודה של אליעז סלונים, כרקע לאופליניים לבנים המוצגים על שידה בסגנון אר-דקו מאוחר.

מיזוג מרהיב של סגנונות NEW YORK

אדריכל: יוסי פרידמן

האדריכל יוסי פרידמן עיצב דירה בִּנְיֵן יורק המשלבת פריטים מישראל ומאירופה יחד עם פריטים שעברו בירושה וחפצים שנאספו בהתאמה

[186] בנין ודיור

מיזוג מרהיב של סגנונות, בנין ודיור, גיליון 94. אוקטובר-נובמבר 2004, עמ' 186-192.
מאת: תמי פרת
צילום: יהונתן רשליין

בנין ודיור [187]

וסי פרידמן, אדריכל ישראלי שלמד ועבד בארה"ב יותר מעשור, השאיר מאחוריו לקוחות ותיקים, שלמענם הוא נרתם לעבודה לעתים קרובות. אף על פי שהוא מנהל משרד בתל אביב, הוא נוסע לעבוד בניו יורק או במיאמי בערך כל שישה שבועות ויוצר דירות מגורים למען לקוחות, שברבות השנים נהפכו גם לידידיו. בשונה מן הנהוג בארץ, מדובר באנשים שעוברים, לעתים קרובות מדירה לדירה ומעיר לעיר, ועם זאת, משקיעים בעיצוב דירתם כאילו היה זה משכן קבע לשנים רבות. פרידמן רואה בכך הצלחה, כאשר בכל פעם מחדש משקפת הדירה את דיירה, כאילו לא עברו מעולם לדירה "חדשה".

פרידמן משלב בעבודתו פריטים מישראל ומאירופה – בעיקר אמנות ישראלית, וגם פריטי טקסטיל, שטיחים פרסיים עתיקים וריהוט איטלקי. מניסיונו של פרידמן, קנה המידה ל"עומס" בחלל שונה אצל לקוחותיו בחו"ל לעומת אלה שבארץ. מה שאופייני למסורת הישראלית הוא תרבות "LESS IS MORE", שלפיה יש להקפיד על פונקציונליות עם נטייה למינימליזם. הדירה הניו יורקית הזאת, לעומת זאת, היא ביטוי לתרבות שבה סנטימנטליות לחפצים שעברו בירושה, מזכרות ואוספים, חזקה יותר ממה שנחשב ל"יפה" או "נכון".

בעבור בעלת הדירה, מרכז ההווה הוא הבית, שכן היא גם עובדת בו. תחומי הפעילות שלה נוגעים באמנות, בפסיכולוגיה ובפילנתרופיה, והיא בעלת טעם מוגדר

3. חדר העבודה. השולחן מוצב מול חלון רחב ידיים (קומה 22), הפונה אל ה"סנטרל פארק".
4. חלל האירוח מקבל חשיפה כפולה לנוף הפארק. שילוב בין הקווים הישנים של ריהוט פונקציונלי ונוח לבין קו אורגני אוורירי של צמד כסאות בסגנון אר-דקו. על הרצפה פרוש שטיח "הריז" פרסי.

מה שאופייני למסורת הישראלית הוא תרבות שלפיה יש להקפיד על פונקציונליות עם נטייה למינימליזם. הדירה הניו יורקית הזאת, לעומת זאת, היא ביטוי לתרבות שבה סנטימנטליות לחפצים שעברו בירושה, מזכרות ואוספים, חזקה יותר ממה שנחשב ל"יפה" או "נכון"

בנין ודיור [189]

5. פינת האוכל. בחירת הריהוט יוצרת בחלל האירוח קבוצות שונות של רהיטים. הנברשות מזכוכית מורנו "מרכות" את מראה החלל.

6. חדר השינה הנפתח מן הגלריה. החדר כולל גם שתי פינות ישיבה, שהחשובה בהן היא הספסל שמתחת לחלון הצופה אל הפארק.

ומקצועי בכל הנוגע ליצירות אמנות וחפצי נוי. בהתאם לאורח חייה, יש בדירה פינות רבות המשמשות לישיבה ביחידות - למדיטציה, מנוחה, קריאה, עבודה - או לאירוח הן בקבוצה גדולה אחת והן בקבוצות קטנות ואינטימיות. הדירה שוכנת בקומה ה-22 של בית דירות, חדש יחסית, מצוידת במערכות ברמה גבוהה, והחללים בצדה המזרחי צופים אל הסנטרל פארק. הנוף הנשקף מחלונותיה הוא גורם חשוב וייחודי, שמכתיב את אופן העמדת אזורי הפעילות השונים בדירה.

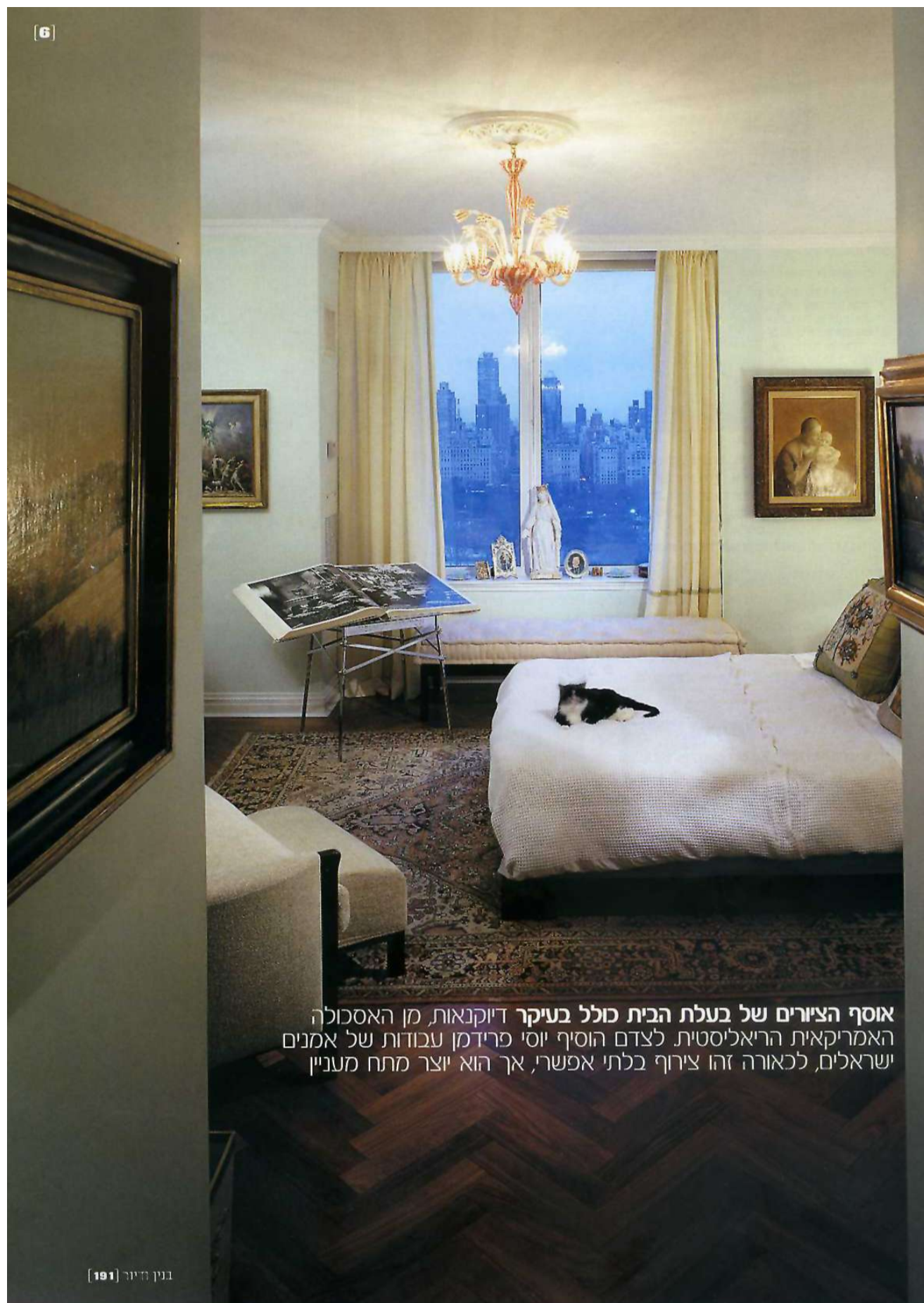
ציר הכניסה לדירה הוא אלכסוני, מדרום מערב לצפון מזרח. המבואה מאפשרת כניסה לחדר השינה הראשי ולחדר שינה נוסף, המשמש לאירוח. בהמשך המבואה משתרע מסדרון המתפקד כגלריה ליצירות אמנות וממנו הגישה לחדר העבודה ולמטבח. כניסה לחדרי השינה, פגישות עבודה או הבאת מצרכים למטבח יכולים להיעשות מבלי להיכנס לחדר האורחים, אך מבחינה ויזואלית הוא גולת הכותרת של מסלול הכניסה לדירה. גם מדלת הכניסה ניתן לראות את חדר האורחים המרווח, הפתוח לנוף הפארק ממזרח ומצפון.

דגש מיוחד הושם על התאורה הטבעית, מתוך התחשבות בחילופי העונות הקיצוניים האופייניים לניו יורק. כל חלון מצויד בשתי שכבות של הצללה. האחת מאפשרת החשכה, והשנייה אוורירית ומאפשרת את נוכחותו של הנוף, שבקיש הוא ירוק עשיר ובחורף חשוף ולעתים קרובות מושלג.

מאחר שמדובר בבית דירות, שבו רכיבים רבים נתונים מראש, עיקר תשומת הלב של פרידמן הופנתה כאן לעיצוב הפנים. במקרה זה, היה צורך במלאכת מחשבת שתשלב בהצלחה כמות נכבדת של ספרים, אוסף יצירות אמנות ואוספים שונים של חפצי נוי, וזאת מבלי להזניח את הנוחות של חיי היום-יום.

כך מצאו את מקומם זה לצד זה פריטי ריהוט מודרניים לחלוטין (בעיקר איטלקיים), נוחים ושימושיים, וריהוט צרפתי מאמצע המאה ה-19 ועד שנות ה-40, המעניקים אווירה ייחודית לכל חלל. בחירת הריהוט בהתייחס לחומרים ולגוונים יוצרת "קבוצות" שונות של רהיטים, גם מבחינה ויזואלית וגם מבחינה פונקציונלית. דוגמה טובה לכך היא חלל ההארוחה, שהעמדת הריהוט בו מאפשרת כחמש פינות שיחה, למספר משתנה של משתתפים. אוסף הציורים של בעלת הבית כולל בעיקר דיוקנאות,

אוסף הציורים של בעלת הבית כולל בעיקר דיוקנאות, מן האסכולה האמריקאית הריאליסטית. לצדם הוסיף יוסי פרידמן עבודות של אמנים ישראלים, לכאורה זהו צירוף בלתי אפשרי, אך הוא יוצר מתח מעניין

7. פינה בחדר השינה המיועד לאורחים וכולל חלק גדול מן הספרייה.
8. מסדרון הגלריה, שמוביל מן המבואה אל חלל האירוח. על הקיר שבפתח - עבודה של מיכל רובנר.
9. חדר האמבטיה והשירותים של חדר השינה הראשי, מצופה במשטחים של שיש קררה שחור-לבן.

מן האסכולה האמריקאית הריאליסטית, שנבחר ברובו בשיתוף עם יוסי פרידמן שלצדם עבודות של אמנים ישראלים - מיכל רובנר ואליעזר סלונים. לכאורה זהו צירוף בלתי אפשרי, אך הוא יוצר מתח מעניין, כמעט דרמטי, שמרוכך על ידי אוסף גדול של כלי זכוכית - אופלינים צרפתיים כחולים ולבנים המוצבים בפינות שונות ונברשות מזכוכית מורנו בקוויהן המסתלסלים מלמעלה. השילוב בין חתימת ידו של פרידמן לבין האוספים העשירים יוצר תערובת אקלקטית של תקופות וסגנונות, מיוזג מרהיב בין אופנות עכשוויות לריהוט עתיק. ההיגיון הפנימי המאחד סביבו את הריבוי הייחודי הזה הוא אישי ביותר, וניכר בו שהוא נועד לאדם פרטי ומסוים, שעמד במרכזו של תהליך העיצוב. ©

